

Sygn. akt **VIII Ns 799/19**

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący - sędzia Agnieszka Kierkowska

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2022 roku w Kielcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku T. B.

z udziałem A. G. (1)

o rozgraniczenie

p o s t a n a w i a:

I. rozgraniczyć nieruchomość, położoną w miejscowości M., gmina P., obejmującą działkę numer (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach urządzona jest księga wieczysta (...) i która stanowi własność wnioskodawcy **T. B.** z nieruchomości, położoną w miejscowości M., gmina P., obejmującą działkę numer (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach urządzona jest księga wieczysta (...) i która stanowi własność uczestnika **A. G. (1)** według linii oznaczonej na szkicu granicznym biegłego J. K. (1), przyjętym do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego Starosty (...) w dniu 4 stycznia 2022 r. za nr P. (...). (...)54 kolorem czarnym, łączącej punkty 3413-1679;

II. orzec, że wnioskodawca i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;

III. nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kielcach koszty sądowe w kwocie:

a) od T. B. 2219,34 zł (dwa tysiące dwieście dziewiętnaście złotych i trzydzieści cztery grosze),

b) od A. G. (1) 2219,34 zł (dwa tysiące dwieście dziewiętnaście złotych i trzydzieści cztery grosze);

IV. nie obciążać wnioskodawcy i uczestnika kosztami sądowymi w pozostałym zakresie;

V. przyznać adwokatowi M. B. i adwokatowi A. C. po 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt groszy) dla każdej

z nich jako wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną wnioskodawcy T. B. z urzędu i kwoty te wypłacić z sum Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w K..

SSR Agnieszka Kierkowska

Sygn. akt: VIII Ns 799/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14.11.2018 r. (k.16) wójt Gminy P. wszczął postępowanie rozgraniczeniowe z wniosku T. B., złożonego 24.08.2018 r., dotyczące nieruchomości położonych w miejscowości M., oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki:

- nr 534, dla której jest urządzona księga wieczysta (...), będąca własnością T. B.,
- nr 533/3, dla której jest urządzona księga wieczysta (...), będąca własnością A. G. (1).

Postępowanie to zostało zakończone decyzją wójta Gminy P.

z 5.09.2019 r. o rozgraniczeniu tych nieruchomości z ustaleniem przebiegu granicy wzdłuż linii łączącej punkty 1679-3413. (k. 8-9). T. B. w piśmie

z 12.09.2019 r. domagał się przekazania sprawy sądowi, gdyż nie zgadza się

z decyzją wójta. (k.5) Akta przekazano Sądowi Rejonowemu w Kielcach 1.10.2019 r. (k.2)

Wnioskodawca T. B. w piśmie z 15.06.2020 r. (k.96-99) domagał się rozgraniczenia jego nieruchomości z nieruchomości uczestnika A. G. (1) w taki sposób, że na wysokości domu granica powinna przebiegać około 35 cm w głąb działki uczestnika w stosunku do linii granicy ustalonej na szkicu geodety Ł. B.. Wskazał, że ogrodzenie, które znajduje się między nieruchomościami nie wyznacza granicy prawnej, zostało odsunięte od granicy około 35 cm, a dodatkowo płot został przez uczestnika przesunięty w stronę nieruchomości wnioskodawcy podczas nawożenia ziemi na działkę uczestnika.

Uczestnik A. G. (1) w piśmie z 3.10.2019 r. (k.58) wskazał, że zgadza się z przebiegiem granicy ustalonym w postępowaniu administracyjnym, a ogrodzenie istniało już gdy kupował swoją działkę.

Sąd ustalił, co następuje:

Działka nr (...), dla której jest urządzona księga wieczysta (...), jest własnością T. B.. Nabył ją na podstawie umowy darowizny

z 14.02.1996 r. od A. G. (2) primo voto P.. A. G. (2) była właścicielem nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...) na podstawie aktu własności ziemi (...).ON. (...). W latach 1975-1976 przeprowadzono scalenie gruntów, zatwierdzone decyzją Wojewody (...) z 10.09.1976 r.

i w wyniku tego scalenia wydzielono za działkę nr (...) dla A. G. (2) jako ekwiwalent działkę nr (...). Na tej nieruchomości A. G. (2) mieszkała jeszcze ze swoim pierwszym mężem o nazwisku P., który zmarł około 1979 r. Mieszkali w domu drewnianym z początków XX wieku, który stał blisko drogi publicznej. Za tym domem A. G. (2) wybudowała murowany budynek gospodarczy w pobliżu granicy z sąsiadem. Budynek drewniany zawalił się i został rozebrany. W budynku murowanym, który został przystosowany do zamieszkania, od 1995 r. zamieszkał razem z A. G. (3) T. B. i mieszka tam do chwili obecnej. (dowody: opis i mapa z akt księgi wieczystej k.171, umowa darowizny z 14.02.1996 r. k.172-174, opinia biegłego geodety J. K. k.219-220, zeznania wnioskodawcy k.187 odwrót, 212 odwrót, zeznania świadków S. P. k.203, H. P. k.212)

Działka (...), dla której jest urządzona księga wieczysta (...), jest własnością A. G. (1). Nabył on na podstawie umowy sprzedaży

z 29.06.1998 r. od M. Z. większą działkę, oznaczoną jako 533/1,

z której część, oznaczoną jako 533/4, w 2015 r. darował Z. G.. M. Z. była właścicielem nieruchomości rolnej, oznaczonej jako działka nr (...) na podstawie aktu własności ziemi (...).ON. (...). W latach 1975-1976 przeprowadzono scalenie gruntów, zatwierdzone decyzją Wojewody (...) z 10.09.1976 r. i w wyniku tego scalenia wydzielono za działkę nr (...) dla M. Z. jako ekwiwalent działkę nr (...). Na działce tej były stare zabudowania, była użytkowana rolniczo, a następnie stała ugiorem. Gdy A. G. (1) nabył jej część bez zabudowań, były na niej chaszczki i trawa. To on ją zagospodarował, postawił dom mieszkalny i wyrównał teren. (dowody: mapa

z projektem podziału działki (...) z akt księgi wieczystej k.175, umowa sprzedaży z 29.06.1998 r. k.176-179, opinia biegłego geodety J. K. k.219-220, zeznania uczestnika k.188 odwrót, 213 odwrót)

Od strony drogi publicznej działkę (...) od działki (...) oddziela ogrodzenie z płyt betonowych, które stawiała jeszcze A. G. (2) przed 1987 rokiem. Biegnie ono prosto w stronę domu T. B., a odległość od linii ogrodzenia do ściany tego domu to 30-35 cm. Ogrodzenie za ścianą domu T. B. postawił w tej samej linii A. G. (1) po nabyciu działki (...), wcześniej w tym miejscu ogrodzenia nie było.

Obecny przebieg ogrodzeń pokrywa się z linią łączącą punkty 1679 i 3413 koloru czarnego na szkicu granicznym. Linia ta wyznacza granicę prawną między działkami (...), ustaloną w postępowaniu scaleniowym z 1976 r. Granice posiadania nie zmieniały się od czasu scalenia. Prace ziemne, wykonywane przez A. G. (1) mogły spowodować odchylenie linii ogrodzenia w stosunku do granicy o 0,10-0,12 m przy poszczególnych słupkach ogrodzenia. Są to odchylenia pomijalne, nie wskazujące na trwałe zmiany stanu posiadania. (dowody: zeznania świadków S. P. k.203, H. P. k.212, zeznania stron k.187-188, 212-213, oględziny – protokół k.199-200, opinia biegłego geodety J. K. k.219-221, 260, szkic graniczny k.270)

Powyższe okoliczności ustalono w oparciu o dowody z zeznań świadków, S. P. i H. P., zeznania stron i opinię biegłego geodety J. K. (1). Dowody te nie wykazywały istotnych sprzeczności, wzajemnie się uzupełniając. Dokumenty w postaci umów darowizny i sprzedaży potwierdzają stan prawny nieruchomości, który nie był sporny.

Opinia biegłego J. K. (1) posłużyła do ustalenia położenia linii przebiegu granicy wynikającej z ewidencji gruntów oraz położenia śladów użytkowania na gruncie, w tym ogrodzeń, punktów wskazywanych przez strony lub wynikających z opracowań geodezyjnych. Opinia ta została wykonana rzetelnie i fachowo, uwzględnia wszystkie dostępne dane z opracowań geodezyjnych, odnosi się do szczegółów ujawnionych w terenie oraz danych podawanych przez strony. Jest jasna i pełna. W ocenie Sądu może stanowić podstawę miarodajnych ustaleń.

Sąd oparł się także na dowodzie z oględzin nieruchomości stron. O czynności tej strony były prawidłowo zawiadomione, brały w niej udział osobiście, odbyła się ona z udziałem biegłego. Nikt z biorących udział w czynności nie zgłosił zastrzeżeń co do jej przebiegu i wyników, co przesądza o niekwestionowanej wartości tego dowodu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 153 k.c. jeżeli granice gruntów stały się sporne, a stanu prawnego nie można stwierdzić, ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania. Gdyby również takiego stanu nie można było stwierdzić, a postępowanie rozgraniczeniowe nie doprowadziło do ugody między interesowanymi, sąd ustali granice z uwzględnieniem wszelkich okoliczności; może przy tym przyznać jednemu z właścicieli odpowiednią dopłatę pieniężną. Z tego przepisu wynika, że rozgraniczenie winno następować według określonych w nim kryteriów, z których pierwszeństwo ma stan prawny czyli stan własności nieruchomości.

W pierwszej kolejności należało zatem ustalić przebieg granic nieruchomości stron według stanu prawnego. Istotne było przy tym zbadanie w jakich granicach uzyskały strony tytuł własności. Zarówno wnioskodawca jak i uczestnik prawo własności swoich nieruchomości nabyli w sposób pochodny, na podstawie umów przenoszących własność (umów darowizny i sprzedaży). Zgodnie z zasadą *nemo plus iuris transfere postest quam ipse habet*, żadna ze stron nie mogła nabyć prawa własności nieruchomości w innych granicach niż służyło ono zbywcy, od którego to prawo nabywała. T. B. swoją nieruchomość oznaczoną jako działka numer (...) nabył od A. G. (2), która stała się jej właścicielką w sposób pierwotny w trybie ustawy z dnia 26 października 1971 roku o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, mocą aktu własności ziemi wydanego w oparciu

o przepisy tej ustawy. Natomiast nieruchomość uczestnika – oznaczona jako działka (...) – była częścią działki (...), a poprzednikiem prawnym uczestnika była właścicielka tej działki M. Z.. Ona również uzyskała do tej działki tytuł prawny w postaci aktu własności ziemi.

Przepis art. 12 ust.7 ustawy z dnia 26 października 1971 roku o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych stanowił, że stan posiadania oraz powierzchnię nieruchomości w akcie własności ziemi stwierdzającym nabycie nieruchomości określa się według danych zawartych w ewidencji gruntów z uwzględnieniem zmian w stanie samoistnego posiadania, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. przed dniem 4 listopada 1971 roku). Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 sierpnia 2009 roku (III CZP 51/09) w razie wypełnienia hipotezy art. 1 ust. 1 ustawy z 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych uwłaszczenie następowało z mocy samego prawa, a zatem decyzja taka ma charakter potwierdzający, czyli deklaratoryjny. Organ administracyjny ustalał jedynie nabycie prawa własności nieruchomości, nie dokonując kontroli granicy, i nie miał kompetencji do dokonania rozgraniczenia w toku postępowania uwłaszczeniowego.

Z tego względu w wypadku określenia w akcie własności ziemi obszaru i konfiguracji działki z naruszeniem art. 12 ust. 7 ustawy sąd dokonujący rozgraniczenia mógł

i może samodzielnie ustalić granicę działek zgodnie ze stanem samoistnego posiadania w dniu 4 listopada 1971 r., bez potrzeby dokonania zmiany decyzji

w postępowaniu administracyjnym. Samoistny posiadacz nabywa własność nieruchomości na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych w takich granicach, w jakich faktycznie wykonywał swe władztwo w stosunku do posiadanej nieruchomości w dniu wejścia ustawy uwłaszczeniowej w życie, nawet jeżeli stan jej posiadania nie był zgodny z obszarem i konfiguracją działek wynikających z ewidencji gruntów. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 lutego 2000 roku (I CRN 126/94) stwierdzając, że określenie w decyzji (akcie własności ziemi) powierzchni i granic nieruchomości według danych zawartych w ewidencji gruntów (art. 12 ust. 7 ustawy

z 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych), ale bez uwzględnienia zmian w stanie samoistnego posiadania, które nastąpiło przed dniem wejścia w życie tej ustawy, nie oznacza, że nabycie nastąpiło w takich właśnie granicach. Decydujący jest bowiem stan posiadania (samoistnego) w dniu wejścia w życie ustawy. Gdy rozgraniczenie ma nastąpić według stanu prawnego, to w takiej sytuacji sąd nie może kierować się jedynie danymi wynikającymi z ewidencji gruntów, ponieważ stan wynikający z ewidencji gruntów nie zawsze pokrywa się ze stanem prawnym w rozumieniu art. 153 k.c. Stwierdzając więc "stan prawny", sąd nie jest związany w tym zakresie deklaratorywną treścią aktu własności ziemi. W postanowieniu z dnia 9 września 1999 roku (II CKN 453/98) Sąd Najwyższy wyraźnie wskazał, że w sprawie o rozgraniczenie (art. 153 k.c.) można dokonywać samodzielnych ustaleń stanu posiadania w dacie 4 listopada 1971 r. (dzień wejścia w życie ustawy z 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych).

Powołane wyżej poglądy dla przedmiotowej sprawy oznaczają, że dla jej rozstrzygnięcia istotne może być ustalenie jaki był w dacie wejścia w życie ustawy

o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych czyli w dniu 4.11.1971 r. stan posiadania na gruncie co do przebiegu granic między nieruchomościami stron, ewentualnie czy po 4.11.1971 r. nastąpiła zmiana stanu prawnego. Taka zmiana

w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy nastąpiła niewątpliwie z tej przyczyny, że w latach 1975-1976 przeprowadzono scalenie gruntów, zatwierdzone decyzją Wojewody (...) z 10.09.1976 r. W wyniku tego scalenia wydzielono za działkę nr (...) dla M. Z. (poprzednika prawnego uczestnika) jako ekwiwalent działkę nr (...), a za działkę nr (...) dla A. G. (2) (poprzednika prawnego wnioskodawcy) jako ekwiwalent działkę nr (...). Skutki scalenia, określone w przepisach ustawy z dnia 26 marca 1968 r. o scalaniu i wymianie gruntów, omówione zostały m.in. w następujących orzeczeniach Sądu Najwyższego: wyroki

z dnia 22 lutego 1971 r., II CR 94/71, OSPiKA 1972, nr 6, poz. 104, z dnia 11 grudnia 1978 r., III CRN 240/78, OSNCP 1979, nr 12, poz. 239, z dnia 10 sierpnia 1979 r., IV CR 349/79, OSNCP 1980, nr 4, poz. 70, z dnia 20 maja 2003 r., II CKN 1224/00, niepubl., oraz postanowienia z dnia 19 marca 2009 r., IV CSK 310/08, niepubl.

i z dnia 7 listopada 2008 r., IV CSK 288/08, niepubl., w uzasadnieniu uchwały z dnia 18 grudnia 2008 r., III CZP 125/08 oraz w uzasadnieniu uchwały z dnia 18 kwietnia 2013 r., III CZP 16/13.

W tej ostatniej uchwale Sąd Najwyższy podkreśla, że w następstwie decyzji zatwierdzającej projekt scalania powstają nowe nieruchomości; powstanie tych nieruchomości, o określonych granicach i powierzchni, w orzecznictwie i

literaturze traktowane jest jako skutek konstytutywny decyzji zatwierdzającej projekt scalenia. Niewątpliwie nowy sposób podziału gruntów objętych scaleniem, wynikający z decyzji scaleniowej, realizuje określony w ustawie cel postępowania scaleniowego, należy jednak uwzględnić jeszcze inny aspekt tego stanu rzeczy, tj. że decyzja zatwierdzająca projekt scalenia jest decyzją administracyjną, a jej ostateczny charakter statuuje wprost art. 12 ust. 1 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów; ostateczną decyzją administracyjną sąd powszechny jest związany.

W dalszej części rozważań Sąd Najwyższy zauważa, że zgodnie z art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o scalaniu i wymianie gruntów decyzja o zatwierdzeniu projektu scalenia stanowi podstawę ujawnienia nowego stanu własności w księgach, zgodnie natomiast z brzmieniem art. 16 ust. 1 zdanie drugie ustawy, decyzja ta nie przesądza tytułu własności. W literaturze i orzecznictwie prezentowane jest zgodne stanowisko, że z punktu widzenia stosunków własnościowych decyzja zatwierdzająca projekt scalenia ma charakter deklaratoryjny. Oznacza to, że decyzja nie tworzy prawa własności do gruntów po stronie tych uczestników postępowania, którzy nie byli właścicielami gruntów objętych postępowaniem scaleniowym.

Na ten dwoisty charakter decyzji zatwierdzającej projekt scalenia wskazał także Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 maja 2015 r., III CSK 301/14, przywołując również wcześniejsze orzecznictwo (tj. wyrok z dnia 22 lutego 1971 r., II CR 94/71 i powołaną już wyżej uchwałę z dnia 18 kwietnia 2013 r., III CZP 16/13). Sąd Najwyższy wyjaśnił, że po zakończeniu postępowania scaleniowego może być prowadzony spór sądowy, ale w znaczeniu podmiotowym, tj. spór o to, kto jest właścicielem nowej działki. Nie może natomiast być takiego sporu w znaczeniu przedmiotowym a więc, czy nowa działka ma prawidłowy obszar, kształt, granice.

W tym zakresie orzeczenie komasacyjne nie podlega kontroli sądu. W zakresie dotyczącym powierzchni, przebiegu granic, decyzja zatwierdzająca projekt scalenia ma skutek konstytutywny, powoduje powstanie nowych nieruchomości o określonych granicach i powierzchni.

W niniejszej sprawie zatem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia miało będzie nie to jakie były granice posiadania w dniu 4.11.1971 r., ale to jaki był przebieg granic ustalony w postępowaniu scaleniowym w 1976 r. W tym postępowaniu bowiem powstały nowe nieruchomości – działki nr (...) o określonych granicach, których właścicielami stały się osoby, dla których wydzielono je jako ekwiwalenty za działki (...). W oparciu o opinię biegłego ustalono, że granica między tymi nieruchomościami, ustalona w postępowaniu scaleniowym, przebiegała wzdłuż linii łączącej punkty 3413-1679. Taki był stan prawny i jest on możliwy do odtworzenia na gruncie.

Należało zbadać czy po zakończeniu postępowania scaleniowego nastąpiły takie zmiany w stanie posiadania, które doprowadziły do zmiany stanu prawnego. Taka zmiana mogłaby nastąpić wówczas, gdyby doszło do trwałej zmiany w granicach posiadania nieruchomości stron w stosunku do stanu istniejącego na dzień zatwierdzenia projektu scalenia, prowadzącej do zasiedzenia przygranicznych pasów gruntu w świetle art. 172 k.c. Przepis ten stanowi, że posiadacz nieruchomości niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze. W takim wypadku nabywa własność po upływie lat trzydziestu.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że do takiej zmiany stanu posiadania doszło. Brak jakichkolwiek dowodów wskazujących na to, że po 1976 r. stan władania nieruchomościami stron uległ zmianie. Granice tego stanu władania wyznacza na gruncie ogrodzenie. Zebrane dowody wskazują, że ogrodzenie betonowe istniejące obecnie pochodzi częściowo sprzed 1987 r.,

a pozostała jego część powstała później, najwcześniej w latach 90-tych XX wieku, gdy działkę (...) nabył uczestnik. Brak dowodów świadczących o tym, jaki był przebieg ogrodzenia w latach 1976 – 1987, w szczególności, że stało ono w innym miejscu. Nie ma widocznych w terenie pozostałości poprzednich ogrodzeń, kamieni granicznych, między czy innych elementów ukształtowania czy zagospodarowania terenu, które mogłyby wskazać na przebieg ogrodzenia po 1976 r. Jeżeli nawet przed scaleniem, tj. przed 1976 r. było ono w innym miejscu, nie może to mieć znaczenia z uwagi na objaśnione wyżej skutki konstytutywne scalenia.

W świetle poczynionych ustaleń stan posiadania co do nieruchomości stron był zgodny z obszarem i konfiguracją działek wynikających z ewidencji gruntów na dzień zatwierdzenia projektu scalenia decyzją nr (...) Wojewody (...). Poprzednicy prawni stron (tj. A. G. (2) i M. Z.) były właścicielkami działek (...) w takich granicach jakie w tym projekcie scalenia określono, a opisanych wyżej.

Odwołując się ponownie do zasady *nemo plus iuris transfere postest quam ipse habet*, strony, będące następcami prawnymi właścicieli, którzy uzyskali akty własności ziemi, a następnie ekwiwalenty w postępowaniu scaleniowym w postaci działek (...), nie mogły nabyć własności w innych granicach.

Natomiast zebrane dowody świadczą o tym, że ogrodzenie między działką (...) pojawiło się częściowo przed 1987 r. i jego przebieg pokrywa się z przebiegiem granicy prawnej, określonej w postępowaniu scaleniowym. Nie doszło zatem do zmiany stanu prawnego po 1976 r. z uwagi na treść art. 172 k.c.

Sąd ustalił stan prawny co do przebiegu granic, a zgodnie z art. 153 k.c. był zobligowany zgodnie z tym stanem dokonać rozgraniczenia. Stąd też nieruchomości stron rozgraniczono według granicy ewidencyjnej (linii czarnej) odpowiadającej stanowi prawnemu określonego decyzją Wojewody (...) z 1976 r., który do dnia orzekania nie uległ zmianie.

O kosztach postępowania orzeczono w pkt. II na podstawie art. 520§1 k.p.c.

O kosztach sądowych orzeczono w pkt. III na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520§1 k.p.c. Koszty sądowe obejmowały wynagrodzenie biegłego geodety (k.223) – 4438,68 zł. Sumą tą obciążono każdą ze stron po połowie. Zdaniem Sądu skoro rozgraniczenie dotyczyło dwóch nieruchomości, determinuje to stopień zainteresowania w sprawie każdej ze stron i uzasadnia taki podział kosztów sądowych. Wprawdzie zarówno wnioskodawca, jak i uczestnik zostali zwolnieni od kosztów sądowych (k.240 i 261), ale nastąpiło to po powstaniu kosztów związanych z wynagrodzeniem biegłego i ich przyznaniu. Zwolnienie to nie może zatem odnieść skutku wstecz. Natomiast pozostałymi kosztami sądowymi strony nie zostały obciążone, o czym orzeczono w pkt. IV.

Z uwagi na to, że T. B. korzystał z pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów M. B. i A. C., w punkcie V sentencji przyznano tym pełnomocnikom wynagrodzenie w stawce podwójnej tj. po 720 zł netto, przewidzianej w §11 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz.18).